

בעניין

נגד

הממונה על מעונות היום (הממונה).

החלטה בבקשה לעיכוב ביצוע (2)

לפני ערר ובקשה לעיכוב ביצוע על החלטת הממונה מיום 5 בנובמבר 2024. הערר הוגש ביום 18 בדצמבר 2024 כהודעת דוא"ל. לאחר סבבים של תגובות והשלמות, נראה שמונחת תמונה מספקת לצורך קבלת החלטה בבקשה לעיכוב ביצוע וקביעת דיון יעיל במידת הצורך.

טענות העורר

לפי העורר, בשנת 2022 רכש מעון, וביום 17.1.23 התקבל רישיון להפעלת מעון יום "לזו סוכר" בנצרת כשהעורר רשום כבעליו. הרישיון ניתן עד ליום 31.8.2023.

בחודש אוגוסט 2023 הגיש העורר בקשה לחידוש הרישיון "ע"י עורך מבדק בטיחות במוסדות חינוך". בתגובה, מפורטות בדיקות רבות שנערכו למעון בין נובמבר 2022 עד לאוגוסט 2023, ובכלל זה שני דוחות בקרה הכוללים התייחסות לפנים פדגוגיים.

ביום 22.8.23 קיבל העורר הודעה, מאת המשיב, על כוונה שלא לתת אישור לרישיון הפעלה למעון נוכח המידע הפלילי הקיים על שמו. ביום 12.9.23 העורר הגיש טיעונים במענה להודעה, וביום 5.11.23 קיבל את החלטת הממונה שלא ליתן אישור להפעלת המעון.

לעורר שני טיעונים מרכזיים אותם ציין במענה לשימוע, לאחר התייחסות מפורטת לעבירות בגינן הורשע ולהליכים הפליליים שנערכו לו ובכללם הליך בפני בית משפט קהילתי:

1. העורר מפרט את האופן בו הוא רואה היום את הרקע למעשיו הפליליים, מפרט את התהליכים שעבר, טוען שהוא מנהל חיים נורמטיביים ומאוזנים מכל הבחינות, ומבקש שיינתן לו "קרדיט להמשיך ולהיות בעל של מעון יום".

2. לטענת העורר במילותיו, העורר הוא "בעל המעון ומנהל אותו מבחינה כלכלית, לא יותר מזה, אני לא מבקר במעון אלא בשעות אחרי הצהריים והערב, כשהילדים כבר חזרו לבתיהם. הביקורים שלי במעון לצורך בקרה כללית. במעון עובדות כן מורות וכן סיעות וגם כן יש מדריכה חינוכית שתומכת בצוות העובד." על כך חוזר העורר גם בהשלמה לוועדה מיום 16.1.24.

בהשלמה שהוגשה לוועדה בינואר 24 הוסיף העורר, לגבי מצבו הבריאותי, כי הוא נכה ומוגבל ובשביל להתנייד נעזר במקל ולעתים אף בכסא גלגלים. זאת בעקבות תאונה מחודש מאי 2022.

טענות המשיב

לפי המשיב רישיון להפעלת מעון ניתן לעורר ביום 3.9.23 ותוקפו החל ביום מתן הרישיון ועד ליום 31.8.2025, קרי שלוש שנות לימודים.

לפי המשיב בתגובה מיום 13.3.24, "בעניינו של העורר נדמה כי נפלה שגגה בעת מתן הרישיון... העורר לא אמור היה לקבל רישיון להפעלת מעון יום, וזאת לאור הרשעתו ביום 7.6.2018 במסגרת ת"פ 8628-03-17 מדינת ישראל נ' אבו אחמד ואח' בשתי עבירות של התעללות חסר ישע ע"י אחראי לפי סעיף 368(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן- חוק העונשין), וכמו כן בתקיפה בנסיבות מחמירות (תקיפת קטין או חסר ישע ע"י אחראי) על פי סעיף 379 + 382(ב)(2) לחוק העונשין. וכן הרשעתו ביום 27.4.2022 במסגרת תפ"ק 37451-08-20 מדינת ישראל נ' אבו אחמד בתקיפה בנסיבות מחמירות (תקיפת קטין או חסר ישע ע"י אחראי) על פי סעיף 379 + 382(ב)(2) לחוק העונשין", והמשיב מוסיף "העניין נמצא בבירור, וכבר כעת המשיב פעל לחידוד ההוראות בעניין בדיקת הרישום הפלילי של המעורבים במעון עובר למתן הרישיון למעון".

לגופם של דברים טוען המשיב בעמדתו לבקשה לעיכוב ביצוע מיום 5.2.24 :

1. מהמידע אודות הרשעותיו של העורר, הרקע להן והחומרים שצירף: "למדים אנו על מסוכנתו הפוטנציאלית של העורר לפעוטות השוהים במעון, שהם הן נכללים באוכלוסיית חסרי הישע".
2. ניסיון החיים מלמד כי לא ניתן להבטיח "חומה סינית" בין העורר לשוהים במעון, ומסביר המשיב – מטבע הדברים ייתכן יארעו במעון אירועים בלתי צפויים כגון מחסור פתאומי בכוח אדם, תקלות או אירועים אחרים אשר יחייבו את הגעת העורר למעון בעת שהיית הפעוטות. לבקשת הוועדה, המשיב פירט גם את החומרים שעמדו בפניו בעת קבלת החלטתו מיום 5.11.2024, והם צורפו לתגובתו.

דיון והחלטה

סעיף 6 לחוק הפיקוח קובע על דרך השלילה כי הממונה "ייתן או יחדש רישיון הפעלה" לגבי מעון יום לפעוטות אם מצא כי מתקיימים התנאים המפורטים באותו סעיף וביניהם סעיף קטן (1):

"מבקש רישיון ההפעלה, הבעלים של מעון היום לפעוטות, מנהל המעון, מחנך-מטפל במעון וכל שאר העובדים במעון, ולעניין מבקש רישיון שהוא תאגיד – גם בעל השליטה בתאגיד ומנהלו, לא הורשעו ולא הוגש נגדם כתב אישום בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מי שביצעה אינו ראוי להיות מפעיל, בעלים או מנהל של מעון יום לפעוטות, מחנך-מטפל או עובד במעון יום לפעוטות, או להיות בעל שליטה או מנהל בתאגיד כאמור, לפי העניין;"

באופן חד-משמעי, חוק הפיקוח מדבר גם על חידוש רישיון ואינו מוגבל רק ל"אישור העסקה" כמפעיל מעון. המחוקק קובע בסעיף 6 לחוק הפיקוח שיש לבחון לא רק את מי שאמורים באופן טבעי לבוא במגע עם הפעוטות, אלא הוא מרחיב ומחייב בחינה והכרעה גם בעניינו של בעל השליטה בתאגיד המבקש את הרישיון.

הקביעה הברורה של החוק מתיישבת עם ההבנה שהמרחב החינוכי-פדגוגי צריך להיות בטוח ונינוח גם עבור המחנכות-מטפלות ומנהלות המעונות. הבנה זו עוברת כחוט השני בהחלטות הוועדה לאורך השנים ובדיוני הוועדה.

סמכותה של הוועדה תחומה בסעיף 55 לחוק הפיקוח – ערר על החלטות הממונה לפי פרק ג'. בכדי שניתן יהיה לקבוע עיכוב ביצוע, יש לכל הפחות להניח את הדעת שהאדנים עליהם הסתמכה החלטת הממונה אינם מבוססים דיים.

לעורר הרשעות חלוטות בעבירות של התעללות בחסר ישע ותקיפה של חסר ישע ע"י אחראי, מדובר בעבירות על רקע אירועים שונים מהשנים האחרונות. עוד עולה מהתיעוד שצורף, כי לעורר עבר של דינמיקה בעייתית עם בת זוגו – מבוגר המלווה אותו. עד כאן קיים בהחלט יסוד לחשש כי העורר אינו יכול לספק בניהולו סביבה נינוחה להתנהלות מעון והצוות הניהולי והחינוכי בו.

כמו כן העורר טוען, כמפורט לעיל, שהוא אינו בא במגע עם הפעוטות. בתגובה הסביר הממונה מדוע יש קושי להסתמך על הצהרה כזו. מעבר לכך, לתפיסת הוועדה כפי שבאו לידי ביטוי בדיונים ובהחלטותיה על המעון לשמש מרחב בטוח ונינוח גם לנשות ואנשי הצוות. בהקשר זה, גם אם ניתן להבטיח ניתוק מהפעוטות, הרי אין בכך די.

לפי העורר, הוא עבר תהליך טיפולי והיום הוא מנהל חיים מאוזנים. זוהי טענה שיש מקום להשמיע אותה, אך היא אינה מספיקה כדי לטעון שהחלטת הממונה אינה נשענת על אדנים יציבים.

האינטרס הציבורי בשיקומו של מי שהורשע והחזרתו למעגל העבודה ברור. הוועדה גם הכריעה בעבר בעניין העסקת מטפלות שהורשעו בבית הדין הקהילתי, ומעריכה את המטרות שבבסיס פעילותו לצד התהליך השיקומי שעובר האדם במסגרת הקהילה.

עדיין נתונה לממונה הסמכות להגביל את אפשרות השיקום או "הקרדיט" בלשון העורר כך שהיא לא תתאפשר במסגרת מעונות היום במקרים שלדידו נופלים במסגרת החוק. העורר לא הצביע על סיבה מיוחדת בגינה יש לאפשר לו דווקא להפעיל עסק של מעון יום או מדוע יש לו עניין להפעיל דווקא מעון יום, שכן על פניו המדובר עבורו בעסק כלכלי שאינו שונה מכל עסק אחר.

נוכח כל אלה, איני מוצאת מקום לקבוע עיכוב ביצוע.

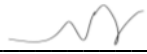
לצד זאת, יש להעיר לממונה שהפירוט בדבר החומרים שהיו בפני הממונה בעת החלטתו והנימוקים לה כפי שהוצגו במסגרת עמדת המשיב בבקשה לעיכוב ביצוע, ראוי היה שיוצגו במסגרת השימוע ולכל המאוחר במסגרת החלטת הממונה.

לקראת השלב הבא בהליך אציין שגם לאחר שהוגשו השלמות במטרה להבהיר את מצב הדברים היום בהקשר של פעילות מעון היום: האם המעון פעיל ובאיזה מתווה (למשל, תחת איזו בעלות) – נקודות אלה לא הובהרו על ידי העורר או המשיב. הצדדים מתבקשים להתייחס לסוגיה זו בסיכומיהם.

סיכום ההחלטה

1. בנסיבות העניין אין מקום לקבוע עיכוב ביצוע;
2. הצדדים יגישו סיכומים מפורטים ובהירים ככל שניתן, בהם יתייחסו גם לאופן פעילות המעון היום ככל שהיא מתקיימת: העורר עד ליום 30 ביוני 2024 לכל המאוחר, והמשיב תוך 30 יום מיום הגשת הסיכומים על ידי העורר.
3. אם העורר יבקש להישמע בעל-פה, יקבע דיון בפני הוועדה ליום 10 ביולי 2024, במקביל להגשת הסיכומים במועדים הקבועים בסעיף 2.

ניתנה היום יום שלישי כ"ז אייר תשפ"ד, 04 יוני 2024.


ענת חיים, יו"ר